

tööstus (1924. a.) 5 lauavabrikust, 2 suuremast mööblitehasest, 6 klaveri- ja mänguriistade - tehasest, 1 spordiriistade - vabrikust ja 21 registreeritud tisleri-töötoast.

Huvitava suhtlemisnähtusena tagamaa ja linna vahel on lauavabrikute koondumine Tartu Emajõe äärde. Saetööstuses on Tartul Kesk- ja Lõuna-Eesti idaosas ligikaudu sama osa kui Pärnul läänesosas. Emajõe mööda parvetatakse ja tuuakse lotjadega suurel arvul palke Tartu, kus nad laudadeks lõigatult või sootuks ümber töötamata sadama-raudtee kaudu laiarööpalisele raudteele pääsevad.

Mööblitööstused tarvitavad kodumaa puumaterjali lihtsama mööbli, toolide, laudade, pinkide jne. valmistamiseks, veavad aga sisse ka tamme- ja mahagonivineeri, mida tarvitatakse parema saali- ja klubimööbli valmistamisel.

Ainult kodumaa materjalile toetub 1921. a. Tallinnas asutatud ja 1923. a. Tartu ületoodud Vigastatud Sõjameeste Ühingu puu- ja vitsatööstuse era-õppetöökoda. Ta valmistab lihtsaid korve, reisikohvreid ja ka korvmööblit. Pajuviitsadega varustab teda ainuke Tartumaal ja Eestis tuntud Sangaste mõisa vitsaistandus. Viimati on töökoda asutanud Jaama mõisa maal oma enese vitsaistanduse.

Kodumaa paremad klaverivabrikud on koondunud Tartu. Nende seas leiame kõige vanema klaverivabriku Eestis (O. Heine, asut. 1872. a.). Toodang läheb klaverite (tiibklaverid ja pianiinod), harmooniumide ja vähemate muusikariistade (viiulid, kitarrid) näol siseturule, kuna 1923. a. asutatud klaverivabrikul A/S. Astron'il on väljaveateid ka välisurule (Leedu, Läti, Soome, Rootsi).

Ainuke omasugune kogu Eestis on A/S. Balti spordiriistadevabrik. Ta töötab 70 tööliste ja 7 elektrimootoriga. Valmistades metallpärge ja kooli-tarbeasju ning õppevahendeid (joonistuslauad, koolipingid jne.) on ta peamiseks alaks igasugused spordiriistad, nagu kettad, viskodad, suusad, spordikelgud, hokkeikepid, rööbaspuud, aga ka jala- ja pokspallid, jalapalli-saapad, võimlemiskingad, rõngad jne., missuguste artiklitega ta puht-puutööstusest välja küünib. Vabrik katab siseturu nõudeid ja veab osa tooteid välismaalegi (Lätisse, Leedusse, Poolamaale).

Otseses seoses linna tagamaa tulundusega on Tartu kiu-tööstus, sellest villa- ja vilditööstus — karjandusega, linatööstus aga — põllundusega. Enne-sõjaaegsete oludega võrreldes on just tekstiiltööstus erikordselt kasvanud: 1914. a. oli Tartu tekstiiltööstuses 20 töölist, 1924. a. aga 163 töölist. Tähtsuse poolest on linatööstus esimesel kohal. Ta tarvitab vaid kodumaa — parimate sortide jaoks Petseri- ja Võrumaa — linu ja saadab puhtad linad (R., HD., D., OD. ja LOD.) välisurule (Rootsimaale). — Üleriikline tähtsus on Tartu vilditööstusel, — F. Hoppe ja Ko. vildivabrik on omataoliste seas Eestis suurim ja ainuke, kes tahvelvilti valmistab. Tarvitades tagamaa tooresaineid, loomakarvu ja villu, ning välismailt värve ja villu, esitab Tartu vilditööstus — mis varemalt oma fabrikaate ka Venemaale lähetas — siseturule viltsaapaid, viltsukki, kalosse, botikuid ja tahvelvilti, viimast ka Lätimaale.